

Asia: VN/25123/2024

Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

ELY-keskusten ympäristövastuualuejohtajien verkosto on sopinut, että Kainuun ELY-keskus koostaa ELY-keskusten yhteisen lausunnon. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskukset (ELY-keskukset) kiittävät mahdollisuudesta antaa lausunto kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskevasta suunnitelmasta ja tuovat esiin seuraavat huomiot ja näkökohdat:

Suunnitelma on rakenteeltaan selkeä, kattava ja huolellisesti laadittu. Siinä on asianmukaisesti huomioitu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (SOVA-laki 200/2005) ja sitä täydentävän asetuksen (SOVA-asetus 347/2005) vaatimukset. Ympäristöarviointi on integroitu ennallistamissuunnitelman valmisteluprosessiin siten, että se tukee oikea-aikaista, osallistavaa, ohjaavaa ja tietopohjaista valmistelua.

Asiantuntijoista koostuvat teemaryhmät arvioivat ennallistamistoimenpiteiden ympäristövaikutuksia Suomen ympäristökeskuksen (Syke) laatiman arviointilomakkeen avulla. ELY-keskukset pitävät hyvänä, että arvioinnissa hyödynnetään Syken asiantuntemusta ja järjestelmällistä lähestymistapaa. On tärkeää, että teemaryhmille tarjotaan riittävä ohjeistus ja tuki arviointityöhön, ja että ryhmissä on kattava alueellinen edustus koko maasta.

Arvioinnin onnistumisen kannalta on keskeistä huomioida alueelliset erityispiirteet ja tietopohjan ajantasaisuus. ELY-keskukset korostavat, että vaikutusten eriytyminen eri alueilla tulee tunnistaa ja arviointityö tulee dokumentoida läpinäkyvästi. Vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten kuvaus parantavat päätöksenteon laatua ja yleistä hyväksyntää.

ELY-keskukset pitävät tärkeänä, että ennallistamistoimien taloudellisia vaikutuksia tarkastellaan myös aluetalouden näkökulmasta. Tämä tukee alueellisen toimeenpanon suunnittelua ja lisää toimenpiteiden alueellista hyväksyntää. Ennallistamistoimenpiteiden vaikuttavuuden varmistamiseksi tarvitaan lisäksi selkeästi määritelty alueellinen seurannan koordinointi.

Suunnitelmassa esitetty osallistamisen rakenne on laaja ja tarkoituksenmukainen. ELY-keskukset korostavat aktiivisen osallistamisen merkitystä ympäristöarvioinnin eri vaiheissa. Kuulemistilaisuuksista tulee viestiä laajasti ja ajoissa.

Osallistumismahdollisuus on keskeinen osa prosessin avoimuutta ja hyväksyttävyyttä. ELY-keskukset ovat valmiita tukemaan osallistamisen toteutusta alueillaan ja pitävät tärkeänä vuorovaikutuksen jatkumista myös jatkovaiheissa.

Ympäristöarviointi tulee sovittaa yhteen muiden kansallisten ja alueellisten suunnitelmien kanssa. Vaikka ennallistamissuunnitelma laaditaan itsenäisesti, sillä on selkeä yhteys esimerkiksi kansalliseen luonnon monimuotoisuuden strategiaan. ELY-keskukset pitävät myönteisenä, että luonnon monimuotoisuuden strategian ja toimintaohjelman työryhmän (BD-työryhmä) tehtävää on laajennettu tukemaan myös ennallistamissuunnitelman valmistelua.

ELY-keskukset tukevat ympäristöarvioinnin tavoitteita ja katsovat, että suunnitelma muodostaa vahvan perustan ympäristövaikutusten kokonaisvaltaiselle arvioinnille. Tämä luo hyvät edellytykset ennallistamistoimien tehokkaalle ja hyväksyttävälle toteutukselle.

Pesonen Jari
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus - ELY-keskusten yhteinen
lausunto